

VOORWOORD

U heeft net het tweede deel van een serie themaboeken over het rijke landschap van het Oer-IJ gebied opengeslagen. In dit boek staat de natuur centraal. Natuur en landschap zijn nauw met elkaar verbonden, maar niet hetzelfde. Bij natuur gaat het om planten en dieren, hun onderlinge relaties en hun relatie met de omgeving. Bij landschap gaat het niet alleen om de uiterlijke verschijning, maar ook om een combinatie van de kwaliteiten ecologie, economie en cultuurhistorie.

◀ Grutto

Planten en dieren vormen de spiegel van het landschap, anders gezegd: aan de aanwezigheid van bepaalde soorten lees je de kwaliteit van het landschap af. Als er in een landschap gezonde populaties van kenmerkende soorten voorkomen, weten we dat het daarbij horende ecosysteem goed functioneert.

Het Oer-IJ gebied is rijk aan biotopen, zie hiervoor de speciaal voor dit boek vervaardigde landschapsecologische kaart in hoofdstuk 3. Als hoofdindeling is in dit boek gekozen voor de belangrijkste grondsoorten: zand, klei en veen. Van elk van deze drie wordt de karakteristieke natuur beschreven en die is voor alle typen gevarieerd en verrassend.

Dit boek gaat ook over de biodiversiteit die onder druk staat, wat daar de oorzaken van zijn, hoe we die trend kunnen keren en over het belang van de natuur voor de samenleving.

Daarmee komen we aan de kern van de ambitie van Stichting Oer-IJ. Wij zijn een kennis- en netwerkorganisatie. We willen draagvlak voor de kwaliteiten van ons landschap genereren door kennis bij elkaar te brengen over de waarden van het landschap en de belangrijkste landschapsvormende processen en deze beschikbaar maken voor bewoners, beleidsmakers en bezoekers. Dit doen wij in de verwachting dat kennis de basis is van betrokkenheid, wat weer bijdraagt aan de bescherming van die kwaliteiten.

Wij zijn ervan overtuigd, dat het nodig is om aandacht te schenken juist aan de kwetsbare waarden van het landschap, omdat de omgeving waarin wij leven sterk aan het veranderen is. Het Oer-IJ gebied ligt immers in een deel van de Randstad waarin tal van grote maatschappelijke opgaven als woningbouw, klimaatvraagstukken, energietransitie en toekomstbestendige landbouw om ruimte strijden. Bovendien wil iedereen in die omgeving gezond leven, recreëren en van een rijke natuur en gevarieerd landschap genieten. Wij denken dat die verschillende opgaven goed samen kunnen en moeten gaan met het behoud van een hoogwaardig landschap en robuuste natuur.

Ik hoop dat dit boek u overtuigt dat het Oer-IJ landschap een enorme variatie bezit; dat de daarmee samenhangende, verrassende en rijke natuur van (inter)nationale waarde is en dat u zich ook wilt inzetten om die natuur te beschermen.

Natuurlijk wil ik ook alle personen die (vrijwillig) hebben meegewerkt aan de totstandkoming van dit boek heel erg bedanken voor de inzet, creativiteit en deskundigheid die zij hebben geleverd aan deze fraaie uitgave. Mijn dank gaat ook uit naar alle fondsen en subsidiegevers die dit project financieel mede mogelijk hebben gemaakt.

Ik wens u veel leesplezier.

Mees Hartvelt

Voorzitter Stichting Oer-IJ